

1) Ὁ μὴ φθάνων εἰς τὸ γῆρας, ἀλλ' ἀποθνήσκων νέος: Ἀερόσυρτος ἦτον ὁ καμένος καὶ κείνος, τριάδα χρονῶ, δὲ βολεῖ, ἦτον δάενη πέθανε. 2) Ὁ μὴ ἀντέχων, ὁ ταχέως φθειρόμενος: Ἀερόσυρτο ροῦχο-φουστάνι.

ἄγευτος ἐπίθ. Κρήτ. Κυκλ. (Θήρ. Νάξ. Σίφν. κ. ἀ.) Παξ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἄγευτος.

Ὁ μὴ γευματίσας ἔνθ' ἄν.: Φεύγουν ἄγευτοι Νάξ. Ἠγεύτηκες;—Ὁχι, ἄγευτος εἰμ' ἀκόμα Σίφν. Εἴσαστε ἄγευτοι ἀκόμα; νὰ μὲ συμπαθήσετε γιὰ τὴν πείραξι ποῦ ῥῖθα τέτοια ὦρα Παξ. Συνών. ἀγεμάτιστος, ἀγέματος.

ἀγεφύρωτος ἐπίθ. Ἡπ. (Ἀρτ.) Πελοπ. (Ἀρκαδ.) Πόντ. (Κοτύωρ.) κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἀμαρτ.ἐπιθ. γεφυρωτός <γεφυρώνω.

Ὁ μὴ γεφυρωμένος, ὁ μὴ ἔχων γέφυραν, ἐπὶ ποταμοῦ ἔνθ' ἄν.: Ποτάμι ἀγεφύρωτο Ἀρκαδ. Ἀγεφύρωτον ὁρμίν (ρουάκι) Κοτύωρ. || Ἄσμ.

Ποτάμι μ' ἀγεφύρωτο, ποτάμι στρέψε πίσω,
γὰ νὰ διαβῶ ἀντίπερα πέρα 'ς τὰ κλεφτοχώρια
ἀγν. τόπ.

ἀγήρατος ἐπίθ. Πάρ. (Παροικ.) ἀγήρατους Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀγήρατος.

Ὁ μὴ γηράσκων, ὁ πάντοτε νεάζων: Εἶν' ἀγήρατος, δὲ γεροντῆς, ὁ ἴδιος εἶναι πάντα Παροικ. Ἀγήρατους μέν' αὐτὸς ἀκόμα Αἰτωλ. Ἀγήρατον οἱ γλέπου, δὲ γεροντῆς σὺ εὐκουλὰ αὐτόθι. Συνών. ἀγέραςτος.

ἀγηροκόμητος ἐπίθ. Πάρ. (Παροικ.) κ. ἀ. —Λεξ. Ἐλευθεροῦδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γηροκομητός <γηροκομῶ.

Ὁ μὴ γηροκομούμενος, ὁ στερούμενος βοηθείας εἰς τὸ γῆρας του ἔνθ' ἄν.: Πέθανε ἔρημος καὶ ἀγηροκόμητος Παροικ. Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ μείνῃς ἀγηροκόμητος! (ἀρὰ) αὐτόθι.

ἄγιά ἐπιφών. Θράκ. (Αἰν. Γανόχ. Κερασ. Στέρν. κ.ἀ.) ἄγιαγιά Θράκ. (Αἰν.) ἄγιαγια Πελοπ. (Μάν.)

Δηλοῖ 1) Θαυμασμόν Θράκ. (Αἰν. Γανόχ. Κερασ. Στέρν. κ. ἀ.) 2) Ἀνακούφισιν μετὰ μακρὰν κόπωσιν Πελοπ. (Μάν.) Συνών. ἀγιάγιάγιά.

ἄγιά ἢ, Ἀντίπαρ. Πάρ. (Παροικ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Παιδιά, καθ' ἣν εἰς τῶν παικτῶν κρύπτεται πού χωρὶς νὰ τὸν ἴδουν οἱ ἄλλοι, οἱ ὅποιοι, ὅταν φωνάζῃ «ἔβγα!», τρέχουν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ διὰ νὰ τὸν εὑρουν. Ὅταν δὲ ὁ κρυβεῖς ἴδῃ ὅτι ἐγένεν ἀντιληπτός, ἐξέρχεται τῆς κρύπτης καὶ τρέχει, καὶ ἂν μὲν διαφύγῃ τὴν σύλληψιν, κρύπτεται πάλιν, ἄλλως κρύπτεται ὁ συλλαβὼν αὐτόν: Φρ. Παίζουμε τὴν ἁγιά. Συνών. κρυφτό, κυνηγητός.

ἅγια ἐπίρρ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἅγιος.

Καλῶς, ὦραϊα, λαμπρά: Καλὰ καὶ ἅγια τά 'πες. Ἄγια ἔκανες καὶ τὸν ἔδιωξες.

ἅγια ἢ, Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ. ἀ.) ἅε Πόντ. (Σάντ.)

Θηλ. τοῦ ἐπιθ. ἅγιος καταστὰν οὐς. ἐκ τῶν συνήθων ἐκκλησιαστικῶν φρ. «ἅγια κοινωνία», «ἅγια εἴσοδος», «ἅγια μετάληψις» κττ. κατὰ παράλειψιν τῶν οὐς.

1) Ἡ μεγάλη εἴσοδος τῆς θείας λειτουργίας, καθ' ἣν ὁ ἱερεὺς ψαλλομένου τοῦ χειρουβικοῦ ὕμνου ἐξέρχεται ἐκ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἱεροῦ βήματος κρατῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὰ ἅγια δῶρα καὶ διερχόμενος τὴν βορείαν πτέρυγα καὶ ἀκολουθῶς τὸ κέντρον τοῦ ναοῦ εἰσέρχεται εἰς αὐτὸ διὰ τῆς μεσαίας θύρας τῆς λεγομένης ὠραίας πύλης καὶ ἀποθέτει ταῦτα ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης ἔνθ' ἄν.: Ἀμε πέσκα 'ς σὴν ἅγιαν καὶ 'ς σὸ βαγγέλεν νὰ λαροῦσαι (πήγαινε πέσε κάτω εἰς τὰ ἅγια καὶ εἰς τὸ εὐαγγέλιον διὰ νὰ θεραπευθῇς. Συνηθίζουσιν οἱ πάσχοντες νὰ ἐξαπλώνωνται κατὰ τὴν μεγάλην εἴσοδον πρηγεῖς ἢ ὑπτιοὶ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὁ δὲ ἱερεὺς διαβαίνων ἄνωθεν ἐγγίζει ἐλαφρῶς διὰ τοῦ ποδὸς τὴν ράχιν ἢ τὴν κοιλίαν αὐτῶν. Ὁμοίως δὲ ἀναγινωσκομένου τοῦ εὐαγγελίου τῆς λειτουργίας κάθηνται πρὸ τῆς ὠραίας πύλης καὶ κλίνοντες τὰς κεφαλὰς ἐπιθέτουν ἐπ' αὐτῶν τὴν ἄκραν τοῦ ἐπιτραχηλίου τοῦ ἱερέως. Πβ. εὐαγγέλιο) Τραπ. Πβ. ἅγια τά, 1. 2) Ἡ μετὰ τὸν κοινωνικὸν ὕμνον ἐμφάνισις τοῦ ἱερέως ἐπὶ τῆς ὠραίας πύλης κρατοῦντος τὰ ἅγια δῶρα καὶ ἐκφωνοῦντος «μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε» καὶ ἡ μικρὸν κατόπιν δευτέρα ἐμφάνισις, ὅτε ἐκφωνῶν «πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων» μεταφέρει αὐτὰ ἀριστερὰ εἰς τὴν λεγομένην ἱερὰν πρόθεσιν Πόντ. (Τραπ.): Τὸ μικρὸν ἢ ἅγια (ὁ χαρακτηρισμὸς διὰ τοῦ μικροῦ προφανῶς ἐγένε κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἐμφάνισιν κατὰ τὴν μεγάλην εἴσοδον). 3) Ἡ ἀκολουθία τοῦ στεφανώματος, ἡ στέψις Πόντ. (Κερασ. Τραπ.): Ἄσμ.

Ποπλᾶ, κλῶσον τὰ στέφανα καὶ ἀνάγειρον τὴν ἅγιαν,
'Ελέν' τὸ πρῶτον στέφανο μ', τὸ πρῶτον ἢ ἀγάπη μ'
(ὁ στεφανούμενος προτρέπει τὸν ἱερέα νὰ γυρίσῃ τοὺς στεφάνους καὶ νὰ μεταστρέψῃ τὴν στέψιν ἀπὸ τῆς κόρης, μετὰ τῆς ὁποίας στεφανώνεται, εἰς τὴν παρὰ προσδοκίαν παρουσιασθεῖσαν ἄλλην, τὴν ὁποίαν τὸ πρῶτον ἠγάπησε) Κερασ. Ἐν παραλλαγῇ τοῦ ἔσμ. Τραπ. φέρεται

Ποπλᾶ, κλῶσον τὰ στέφανα καὶ τ' ἄργυρον τὴν ἅγια σ',
ποπλᾶ, κλῶσον τὰ στέφανα καὶ θέκον 'ς σὴν Ἐλένεν,
ἐν ἣ ἐκ παρανοήσεως τῆς σημ. τῆς λ. νομισθείσης ὅτι σημαίνει πρᾶγμα τι, οἷον στέφανον ἢ τι τοιοῦτον, ἐτράπη καὶ τὸ ρ. ἀνάγειρον (φερόμενον καὶ γύρισον ἐν ἑτέρᾳ παραλλαγῇ) εἰς τὸ ἐπίθ. ἄργυρον=ἀργυροῦν.

ἅγια τά, σύνηθ. ἅγια σύνηθ. καὶ Καπ. (Συνασσ. Φερτ.) Πόντ. (Τραπ. κ. ἀ.) ἅια Πόντ. (Χαλδ.)

Πληθ. τοῦ οὐδ. τοῦ ἐπιθ. ἅγιος μεταπεσὼν εἰς χρῆσιν οὐς. ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν φρ. «ἅγια δῶρα», ἅγια μυστήρια» κττ. κατὰ παράλειψιν τῶν οὐς.

1) Τὰ τίμια δῶρα τῆς θείας λειτουργίας, ἥτοι ὁ ἡγιασμένος ἄρτος καὶ ὁ οἶνος, ἰδίως καθ' ὃς στιγμὰς ἐμφανίζονται εἰς τοὺς πιστοὺς κοιν. καὶ Καπ. (Συνασσ. Φερτ.) Πόντ.(Τραπ. Χαλδ. κ.ἀ.): Ψάλλουδι τὰ πρῶτα ἅγια (ψάλλεται ὁ χειρουβικός ὕμνος κατὰ τὴν μεγάλην εἴσοδον τῶν τιμίων δώρων) Θράκ. (Αἰν.) Σηκώνουν τὰ ἅγια (γίνεται ἡ μεγάλη εἴσοδος, ὅτε ὁ ἱερεὺς αἴρων ἐπὶ κεφαλῆς τὰ τίμια δῶρα ἐκ τῆς προθέσεως καὶ ἐξερχόμενος ἐκ τῆς ἀριστερᾶς εἰσόδου τοῦ ἱεροῦ βήματος διέρχεται τὴν βορείαν πλευρὰν

